

Posudek vedoucí práce

BOROVCOVÁ, Markéta. *Supervize jako nástroj podpory a rozvoje zaměstnanců základních škol*. Praha, 2024. 206 s., 3 přílohy. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Katedra andragogiky a personálního řízení. Vedoucí práce: PhDr. Alexandra Fonville, Ph.D.

1. Obsah a struktura práce

Studentka předkládá k obhajobě oborově relevantní téma, jehož cílem je: „... analyzovat proces implementace služby supervize na základní školy a zkoumat různé možnosti a formy jejího využití u zaměstnanců základních škol.“ (s. 8) Práce je strukturována do úvodu, čtyř kapitol a závěru, diskuse je součástí kapitoly čtvrté, empirického šetření. Studentka v úvodu práce definuje pojetí supervize ve vztahu k cíli práce a uvádí důvody pro zaměření práce na oblast základních škol. Současně s představením struktury práce uvádí klíčové zdroje pro zpracování dílčích kapitol.

První kapitola pojednává o tématu supervize. Jsou analyzovány cíle supervize, funkce, druhy a formy supervize, aktéři supervize a jejich odpovědnosti, dále i proces supervize. V rámci kapitoly studentka rovněž definovala pojem supervizor (s. 24). Druhá kapitola se věnuje tématu supervize zaměstnanců základních škol. Studentka přináší historický přehled k využívání supervize v českém školství, představuje projekty zaměřené na problematiku supervize na ZŠ, analyzuje specifika supervize ve školním prostředí. Třetí kapitola analyzuje proces implementace a využívání supervize na základních školách, vč. analýzy limitů a bariér supervize ve školním prostředí. Na teoreticky zaměřené kapitoly navazuje empirické šetření s obsahově rozsáhlou výsledkovou částí, diskusí a následně závěr práce.

2. Odborná úroveň

Teoreticky zaměřené kapitoly i navazující empirické šetření jsou zpracované na dobré odborné úrovni. Empirické šetření řešenými tématy, formulovanými cíli a výzkumnými otázkami navázalo na teoretické koncepty analyzované v rámci prvních tří kapitol diplomové práce. „Cílem empirického šetření této diplomové práce bylo analyzovat proces implementace a rozvoj supervizní praxe na základních školách s důrazem na identifikaci faktorů, které úspěšnou implementaci a udržitelný rozvoj supervizní praxe podporují, včetně subjektivně vnímaných přínosů, bariér a limitů supervize na základních školách.“ (s. 94)

V návaznosti na cíl empirického šetření studentka formulovala hlavní výzkumnou otázku a osm dílčích výzkumných otázek. Studentka se v rámci formulace otázek zaměřuje na komplexní analýzu supervizního procesu od analýzy motivace pro zavedení supervizní praxe, přes analýzu procesu přípravy na implementaci, samotný průběh implementace, analýzu bariér v průběhu implementace, hodnocení průběhu implementace, až po analýzu vnímaných přínosů a limitů využívání supervizní praxe na ZŠ.

Studentka realizovala kvalitativní empirické šetření a vytvořila velmi detailní a precizní podklady pro vedení polostrukturovaných hloubkových rozhovorů s informanty, v rámci kterých reflektovala teoretická východiska analyzovaná při práci s odbornými zdroji. Polostrukturovaný rozhovor byl členěný do úvodu, základních informací o informantovi, čtyř tematických okruhů (příprava na implementaci a využívání supervize, implementace a rozvoj supervizní praxe, aktuální stav využívání supervize, překážky a limity při zavádění a rozvoji supervizní praxe), závěr rozhovoru. Studentka relevantně vytvořila dvě verze podkladů pro vedení rozhovorů – jeden pro informanty z řad supervizorů, jeden pro informanty z řad

zástupců škol. Realizaci empirického šetření se dvěma skupinami informantů studentka v rámci metodiky argumentuje ve vztahu k cílům práce. Realizovala rozhovory s dvanácti informanty. Nad rámec empirického šetření studentka realizovala pilotní projekt se dvěma informanty k ověření srozumitelnosti otázek polostrukturovaných rozhovorů. Studentka uvedla kritéria pro zařazení informantů do výzkumného souboru, popsala metodiku realizovaného šetření.

Výsledková část je strukturována do dílčích tematických celků podle výsledků ve vztahu k dílčím výzkumným otázkám. U každé dílčí výzkumné otázky studentka uvedla, které položky rozhovoru se k ní vztahovaly a byly předmětem analýzy. Přes rozsáhlost podkladových materiálů k rozhovorům studentka více či méně detailně v rámci výsledkové části reflektovala odpovědi informantů na všechny otázky. Otázky, které zůstaly zpracovány ve větší míře zobecnění, jsou: č. 9–12, č. 17 (okruh II.), č. 2–3 (okruh III.) Výsledková část přináší celou řadu detailních informací, vlastních reflexí a interpretací, které studentka předkládá ve strukturované podobě a prokazuje dobrou odbornou znalost problematiky. Detailní analýza informací ve vztahu k dílčím výzkumným otázkám je vždy zakončena shrnutím klíčových interpretací. Analýza dat bohužel obsahuje metodologické pochybení, kdy interpretace výsledků nejsou doplněny o konkretizaci zdroje informací (uvedení informantů ve vztahu k výsledkům).

3. Práce s literaturou

V textu práce jsem nenašla odkaz na zdroj, který by chyběl v soupisu bibliografických citací. Při parafrázi některých klasifikací mohla studentka více pracovat s přímými citacemi. V soupisu bibliografických citací se vyskytují menší formální nepřesnosti (pochybení při dodržování abecedního pořadí, pochybení při uvedení čísla stránek). V diskusi studentka zmiňuje metodický pokyn MŠMT, u kterého chybí odkaz na zdroj (s. 190), byť ten samý metodický pokyn studentka v práci opakovaně odkazuje a je rovněž zmíněný v soupisu bibliografických citací.

4. Grafické zpracování

V textu nejsou uvedeny tabulky a grafy, grafické zpracování textu odpovídá požadavkům kladeným na diplomové práce.

5. Jazyková úroveň

Studentka se vyjadřuje srozumitelně, pracuje s odpovídajícími jazykovými prostředky, zná vhodné odborné termíny a pojmy.

6. Podněty k rozpravě

Jaká jsou specifika implementace supervize na základní školy?

7. Závěrečné hodnocení práce

Studentka předkládá k obhajobě aktuální a oborově relevantní téma supervize jako nástroje podpory a rozvoje zaměstnanců základních škol. Téma studentka zpracovala detailně a v logické struktuře, v souladu s cílem práce i s cílem empirického šetření. Dílčí kapitoly na sebe dobře navazují. Studentka realizovala kvalitativní empirické šetření na vzorku zástupců ZŠ a supervizorů. Vedla hloubkové, polostrukturované rozhovory, které

vyčerpávajícím způsobem reflektovaly téma diplomové práce, její cíle i dílčí výzkumné otázky. Studentka prokázala dobré analytické schopnosti ve vztahu k práci s odbornými zdroji, teoreticky zaměřené kapitoly obsahují vlastní reflexe studentky, výsledková část empirického šetření přináší interpretace dat strukturované podle dílčích výzkumných otázek. Studentka bohužel udělala metodologickou chybu, kdy ve výsledkové části nepropojuje předkládané analýzy s uvedením konkrétních zdrojů informací. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikaci „velmi dobře.“

V Praze, 11. 6. 2024

PhDr. Alexandra Fonville, Ph.D.